ÉLELMISZERPAZARLÁS MEGELŐZÉSE – HELYI TANTERV

ALSÓ TAGOZAT

1-2. osztály

Magyar nyelv és irodalom tantárgy

Témakör: Évszakok, ünnepkörök, hagyományok

Fejlesztési feladatok:

- Az élelmiszerek minőségmegőrzését befolyásoló tényezők azonosítása, a tárolás és tartósítás
eljárásainak megismerése
- Az emberi táplálkozás mennyiségi és minőségi kritériumainak elemzése, az egészséges táplálkozás alapelveinek megismerése, az alkalmazás képességének fejlesztése

Matematika tantárgy

Témakörök: Szöveges feladatok megoldása és Mérőeszköz használata, mérési módszerek

Fejlesztési feladatok:

- Az emberi táplálkozás mennyiségi és minőségi kritériumainak elemzése, az egészséges táplálkozás alapelveinek megismerése, az alkalmazás képességének fejlesztése

Ének-zene tantárgy

Témakör: Zeneművek/Énekes anyag

Fejlesztési feladatok:

-Az egészséges táplálkozás alapelveinek megismerése
- A hagyományos ételeink megismerése

3-4. osztály

Magyar nyelv és irodalom tantárgy

Témakörök: Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek és Állatok, növények, tájak, találmányok

Fejlesztési feladatok:

- Az élelmiszerek minőségmegőrzését befolyásoló tényezők azonosítása, a tárolás és tartósítás
eljárásainak megismerése
- Az emberi táplálkozás mennyiségi és minőségi kritériumainak elemzése, az egészséges táplálkozás alapelveinek megismerése, az alkalmazás képességének fejlesztése
- A hagyományos ételeink megismerése

Matematika tantárgy

Témakörök: Szöveges feladatok megoldása és Mérőeszköz használata, mérési módszerek

Fejlesztési feladatok: - Az emberi táplálkozás mennyiségi és minőségi kritériumainak elemzése, az egészséges táplálkozás alapelveinek megismerése, az alkalmazás képességének fejlesztése

Ének-zene tantárgy

Témakör: Zeneművek/Énekes anyag

Fejlesztési feladatok: Az egészséges táplálkozás alapelveinek megismerése

Környezetismeret tantárgy:

Témakör: Testünk, egészségünk

Fejlesztési terület: Az emberi táplálkozás mennyiségi és minőségi kritériumainak elemzése, az egészséges táplálkozás alapelveinek megismerése, az alkalmazás képességének fejlesztése. Egészséges étkezési napirend összeállítása

Digitális kultúra tantárgy:

Témakör: Alkotás digitális eszközökkel

Fejlesztési terület: Egészséges étkezési napirend összeállítása

Témakörök az alsós hittan oktatásban, melybe az élelmiszerpazarlás témája beilleszthető:

- Csodálatos kenyérszaporítás után a tanítványok 12 kosárnyi maradékot szedtek össze. Mi mit teszünk a maradékainkkal/feleslegeinkkel?
- „Én vagyok az égből alászállott élő kenyér.” Jézus a testünk, lelkünk táplálásáról is gondoskodik.
- Betlehem-A kenyér háza
- Illés és a szareptai asszony-A lisztes szakajtó, olajos korsó nem fogy ki…
- Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma!
  Isten gondoskodó szeretete örök, naponta megújuló.
- „Boldogok, akik éhezik és szomjúhozzák az igazságot.” Mire vagyok éhes, szomjas?
- Irgalmaság testi-lelki cselekedetei -Fenntarthatóságot támogató cselekedeteink
- Fő bűnök-erények A jó szokásokban gyakoroljuk bele magunkat

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

5. osztály - **nyelvtan:**
Szövegértés: Az élelmiszerpazarlásról.
Mi mit tehetünk az élelmiszerpazarlás megfékezése érdekében?
Szövegalkotás: Fogalmazás az egyéni vállalásainkról

5. osztály - irodalom:
Az élelem megbecsülése: Kányádi Sándor: Nagyanyó-kenyér, Arany János: Családi kör
Újrahasznosítás, a természet szeretete: Andersen: A teáskanna
Molnár Ferenc: Pál utcai fiúk: a regényben megjelenített kor fogyasztási szokásai

6. osztály - nyelvtan:
Szövegértés: Az élelmiszerpazarlásról.
Mi mit tehetünk az élelmiszerpazarlás megfékezése érdekében?
Szövegalkotás: Fogalmazás az egyéni vállalásainkról

6. osztály - irodalom:
Az élelem megbecsülése: Arany János: Toldi
A fogyasztás és az igények korlátozása: Evangéliumok - Jézus születése

7. osztály - nyelvtan:
Szövegértés: Az élelmiszerpazarlásról.
Mi mit tehetünk az élelmiszerpazarlás megfékezése érdekében?
Szövegalkotás: Fogalmazás az egyéni vállalásainkról
Mondatelemzések az élelmiszerpazarlás témájában

7. osztály - irodalom:
Arany János: Hasadnak rendületlenül (Szózat parafrázis)
Móricz Zsigmond: Hét krajcár

8. osztály - nyelvtan:
Szövegértés: Az élelmiszerpazarlásról.
Mi mit tehetünk az élelmiszerpazarlás megfékezése érdekében?
Szövegalkotás: Fogalmazás az egyéni vállalásainkról
Mondatelemzések az élelmiszerpazarlás témájában

8. osztály - irodalom:
József Attila, Radnóti Miklós élete (éhezés, nyomor)
József Attila: az evés, az etetés, az éhezés metaforái, szimbólumai
Jónás Tamás: Lassuló zuhanás
Szabó Magda: Abigél
Tamási Ábel: Ábel a rengetegben
Kertész Imre: Sorstalanság

9.osztály - magyar nyelv és irodalom
Témakör: Kommunikáció
Fejlesztendő feladatok: *Kommunikáció tényezői és funkciói*
- Beszélgetés a természetvédelem mindennapjainkat érintő kérdéseiről

10. osztály - magyar nyelv és irodalom
Témakör: Stilisztika
Fejlesztendő feladatok: *Publicisztikai stílusréteg*
- Tudósítás a környezetszennyezésről

11. osztály - magyar nyelv és irodalom
Témakör: Szövegtan
Fejlesztendő feladatok: *Szövegértési feladatok*
- Elemzésre kijelölt szöveg az önellátó gazdálkodásról
(Permakultúra és önellátó biogazdaság)

12. osztály - magyar nyelv és irodalom
Témakör: Posztmodern líra
Fejlesztendő feladatok: *Intertextualitás a posztmodern lírában*
- Természet-versek az irodalomban (Parti Nagy Lajos költészete)

TÖRTÉNELEM

5. osztály
Témakör: Az ókori Egyiptom
Fejlesztési cél: Az öntözéses földművelés kialakulása, tervezett élelmiszertermelés, felhalmozás és elosztás

Témakör: Az antik világ
Fejlesztési cél: A természeti sajátosságok kihasználása az élelemtermelés során, az alapvető élelmiszerek megtermelése mellett a zöldség-és gyümölcstermesztés fejlődése, az emberi táplálkozás minőségi változása

Témakör: A feudalizmus
Fejlesztési cél: Az élelmiszertermelés és elosztás úja formáinak megjelenése, visszaesés és új próbálkozások

6. osztály
Témakör: A nagy földrajzi felfedezések
Fejlesztési cél: A nagy földrajzi fölfedezések hatása az európai élelmiszertermelésre, új növények és állatok megjelenése földrészünkön, ezek hatása az emberi táplálkozásra

Témakör: Ipari forradalom
Fejlesztési cél: Az ipari forradalom hatása a mezőgazdasági termelésre, a hústermelés átalakulása, a népesség növekedése

Témakör: A francia forradalom
Fejlesztési cél: Az élelmiszertermelés zavarainak társadalmi és történelmi hatása

7. osztály
Témakör: Nemzetállamok kora
Fejlesztési cél: A második ipari forradalom és az élelmiszertermelés forradalma, a népességrobbanás

Témakör: A két világháború között
Fejlesztési cél: A gazdasági világválság hatása a mezőgazdaságra, az agrárolló kialakulása

8. osztály
Témakör: A globalizáció és árnyoldalai
Fejlesztési cél: Észak és dél eltérő lehetőségei, az élelmiszertermelés, élelmezés nehézségei délen és élelmiszerpazarlás északon

Témakör: A környezetszennyezés és következményei
Fejlesztési cél: A fenntartható jövő dilemmái, az egyén társadalmi szerepvállalásának lehetőségei. A jövő kihívásai a vízkészlet apadása és az élelmiszertermelést nehezítő tényezők szempontjából

9. évfolyam

TÉMAKÖR – Az ókor; A középkor

Fejlesztési feladatok: az élelmiszer megtermelésének nehézségei (kontra élelmiszerpazarlás)

- a görög szümpozion és a római lakoma, mint a túlfogyasztás helye
- az önellátó nagybirtok és gazdálkodás létrejötte és okai az ókori Rómában
- a háromnyomásos gazdálkodás és a terméshozam növelése a középkorban, az uradalom működtetésének lényege
- a városi élet a középkorban
- nomád életmód a honfoglalás előtti magyarságnál
- a tized és a kilenced
- a böjt fogalma a monoteista vallásokban (zsidó vallás, iszlám és a kereszténység)

10. évfolyam

TÉMAKÖR – A koraújkor; Az újkor

Fejlesztési feladatok: világkereskedelem és „(újra)elosztás”; munkamegosztás Európa centrum- és perifériaterületei között

- a gyarmatosítás utáni javak eltérő felhasználása: növekedés vagy stagnálás, visszaesés
- nagy háborúk, járványok és éhínségek
- Magyarország benépesülése a 18. században

11. évfolyam

TÉMAKÖR – Az újkor

Fejlesztési feladatok: a modern társadalom életmódjának jellegzetességei

- az ipari forradalmak kora – gyári munkásság, elszegényedés, változó életkörülmények
- háztartási készülékek elterjedése; gyorsuló idő

12. évfolyam

TÉMAKÖR – A világháborúk kora; A hidegháború; A jelenkor

Fejlesztési feladatok: változó háztartási igények és szokások, a háborús hátország világa

- jegyrendszer; hadikonyha
- a Kádár-korszak "gasztronómiai" változásai (fridzsider-kommunizmus és mirelit termékek; háztáji gazdaság; elhízás)
- a globális világ kihívásai (Észak és Dél ellentéte - a globális világ gazdaságának térszerkezete és az időbeli változások /”forradalmak”/ jellemzői, hatásai)

MATEMATIKA

5-6. osztály

TÉMAKÖR: Arányosság, százalékszámítás

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- Századrész és százalék elnevezések párhuzamos használata gyakorlati helyzetekben

7-8. osztály

TÉMAKÖR: Arányosság, százalékszámítás

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- Valóságos helyzetekhez kötődő százalékszámítás

9-10. osztály

TÉMAKÖR: Arányosság, százalékszámítás

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- Százalékszámítással kapcsolatos hétköznapi helyzetekhez (például háztartási bevételekhez, kiadásokhoz, pénzügyi fogalmakhoz, gazdasági folyamatokhoz) és más tantárgyakhoz köthető feladatok megoldása

TERMÉSZETTUDOMÁNY

5-6. osztály

TÉMAKÖR - Az emberi szervezet felépítése, működése, a testi-lelki egészség

Fejlesztési feladatok

- Egészséges étkezési napirend összeállítása

11. osztály

TÉMAKÖR - Környezet és egészség

Fejlesztési feladatok

- Az élelmiszerek minőségmegőrzését befolyásoló tényezők azonosítása, a tárolás és tartósítás eljárásainak megismerése

BIOLÓGIA

7-8. osztály

TÉMAKÖR - Az emberi szervezet II. Anyagforgalom

Fejlesztési feladatok

- A tápanyagok élettani szerepének megértése, az energiatartalom és összetétel adatainak értelmezése

9-10. osztály

TÉMAKÖR - Emberi szervezet felépítése és működése – II. Anyagforgalom

Fejlesztési feladatok

- Az emberi táplálkozás mennyiségi és minőségi kritériumainak elemzése, az egészséges táplálkozás alapelveinek megismerése, az alkalmazás képességének fejlesztése

FÖLDRAJZ

7-8. osztály

TÉMAKÖR - Életünk és a gazdaság: a pénz és a munka világa

Fejlesztési feladatok

- A fenntarthatóságot szem előtt tartó fogyasztói magatartás jellemzői

9-10. osztály

TÉMAKÖR - Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái

Fejlesztési feladatok

- Az egyén társadalmi szerepvállalásának lehetőségei, a tevékeny közreműködés példái a környezet védelme érdekében

KÉMIA

7-8. osztály

TÉMAKÖR: Kémia a mindennapokban

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- Élelmiszerek összetevői, a hulladékok, a hulladékkezelés, az újrahasznosítás

9-10. osztály

TÉMAKÖR: Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- Az egészséges életmódra nevelés; élelmiszereink és összetevőik

TÉMAKÖR: Környezeti kémia és környezetvédelem

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- A hulladékok. Új kihívások: ember, társadalom, környezet és kémia

IDEGEN NYELV

Angol nyelv

5-6. évfolyam

A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: állatok, növények

- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: a természet, a város és a vidék
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: természetvédelem, állatvédelem
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: természeti jelenségek
- Személyes és közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel

7-8. évfolyam

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: állatok, növények
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: természet, települések
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: természetvédelem, állatvédelem, állattartás
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: természeti jelenségek, környezetünk védelme, fenntarthatósága
- Személyes és környezethez tartozó információk átadása

9-10. évfolyam

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: animals, plants
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: nature, home, city/town/village/countryside
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: natural disasters, nature protection campaigns
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: nature protection, animal protection, keeping pets, saving natural resources
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: natural phenomena, weather and climate, seasons
- A környezeti és természeti tématartományhoz tartozó információk átadása
- Interakció a környezettel és természettel kapcsolatos tématartományban

11-12. évfolyam

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: animals, plants, environmental protection personnel
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: nature, home, city/town/village/countryside, geographical places, continents, space, the Earth
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: natural disasters, nature protection campaigns
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: nature protection, animal protection, keeping pets, saving natural resources, volunteering
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: natural phenomena, maintaining the environment, sustainability, weather and climate, seasons, recycling and reusing
- Környezetünkhöz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a környezeti tématartományban

Német nyelv

5-6. évfolyam

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Tiere, Pflanzen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: die Natur, Wetter
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturschutz, Tierschutz, Haustiere halten
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit

7-8. évfolyam

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Tiere, Pflanzen
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Umwelt
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturschutz, Tierschutz, Haustiere halten
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit
- Személyes és környezethez tartozó információk átadása

9-10. évfolyam

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Tiere, Pflanzen Personen im Dienste des Umweltschutzes
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Natur, Zuhause, Städte, auf dem Lande geografische Orte, Weltall, die Erde
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturkatastrophen, Umweltschutz-Kampagne
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten, Bodenschätze schützen, soziales Engagement
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit, Wiederverwertung und Wiederverwendung, Wetter und Klima, Jahreszeiten
- A környezeti és természeti tématartományhoz tartozó információk átadása
- Interakció a környezettel és természettel kapcsolatos tématartományban

11-12. évfolyam

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Tiere, Pflanzen, Personen im Dienste des Umweltschutzes
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Natur, Zuhause, Städte, auf dem Land, geografische Orte, Kontinente, Weltall, die Erde
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturkatastrophen, Umweltschutz-Kampagne, Möglichkeiten vom Umweltschutz,
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten, Bodenschätze schützen, soziales Engagement
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit, Wetter und Klima, Jahreszeiten, Wiederverwertung und Wiederverwendung, Ökologisch wohnen, erneuerbare Energien
- Környezetünkhöz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
- A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a környezeti tématartományban

OSZTÁLYFŐNÖKI

A témák feldolgozása során támaszkodunk a NÉBIH Maradék nélkül programjára.
https://maradeknelkul.hu/